

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „Lucian Blaga” din Sibiu
1.2. Facultatea	de TEOLOGIE ORTODOXĂ „Andrei Șaguna”
1.3. Departamentul	de TEOLOGIE
1.4. Domeniul de studii	TEOLOGIE (ORTODOXĂ)
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii	Teologie Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	<i>Teologie dogmatica</i>			2.2. Cod disciplină	39.01.F.08.I.067		
2.3. Titularul activității de curs	Pr. Conf. Nicolae MOȘOIU						
2.4. Titularul activității de seminar							
2.5. Anul de studiu	IV	2.6. Semestrul	II	2.7. Tipul de evaluare (E/C/VP)	E	2.8. Regimul disciplinei (O – obligatorie, Op – opțională, F – facultativă)	O

3. Timpul total estimat

3.1. Numar ore pe saptamana	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					ore
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					23
• Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					7
• Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					17
• Tutoriat					2
• Examinări					2
• Alte activități (exersări practice)					2
Total ore activități individuale					53

3.7 Total ore studiu individual	53

3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	81
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Istorie Bisericească Universală, Limba greacă veche, Patologie, Filosofie Nu este cazul
4.2. de competențe	Competențe de operare pe calculator (minimal: Word, Internet Explorer).

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• Participare activă • Lectura suportului de curs.
5.2. de desfășurarea a seminarului/laboratorului	• Lectura bibliografiei recomandate • Elaborarea și susținerea lucrărilor planificate • Participare activă.

6. Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	Cunoașterea și utilizarea noțiunilor și terminologiei Teologiei Dogmatice Capacitatea de a prezenta clar învățătura de credință a Bisericii
Competențe transversale	Realizarea unei înțelegeri holistice a evoluției istorice a relațiilor dintre națiunea română și Biserică, precum și înțelegerea bazelor creștine ale culturii în general ale culturii europene în special. Dezvoltarea capacității de înțelegere teologică a lumii drept creație a lui Dumnezeu și a omului creat în mod special Stimularea interesului pentru cunoașterea principalelor confesiuni creștine Cultivarea capacităților creative și a gândirii holistice teologice.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Asimilarea cunoștințelor generale de bază necesare pentru o bună introducere în Teologia Dogmatică, adică în învățătura de credință a Bisericii, fapt determinant pentru viitorii preoți, profesori de Religie sau asistenți sociali, deoarece le oferă fundamentul universului lor noetic
7.2 Obiectivele specifice	Introducerea și explicarea principalelor noțiuni și teme ale Teologiei Dogmatice Ortodoxe Familiarizarea cu principalele asemănări, dar și cu diferențele confesionale, în scopul cunoașterii și stimulării dialogului cu cei de diferite confesiuni creștine sau religii Introducerea și explicarea principalelor noțiuni ale teologiei istoriei; Familiarizarea cu principalii cârturari creștini antici și medievali;

8. Conținuturi

8.1. Curs

Nr. crt.	Tema		Nr. ore	Săptămâna
1.	Fundamentul hristologic și ecclesiologic al Sfintelor Taine. Ierurgiile	Creația ca taină Omul ca taină Hristos ca taină Biserica-taina în care se actualizează taina mântuitoare a lui Iisus Hristos	2	1
2	Taina Sfântului Botez	Prefigurări vechi-testamentare Semnificația apei baptismale Efectele Tainei Necesitatea absolută a Botezului Paternitatea Lui Dumnezeu și darul filiației adoptive baptismale - πνεῦμα υιοθεσία, spiritum adoptionis filiorum (Romani 8, 15)	2	2
3	Taina Mirungerii	Legătura dintre Botez și Mirungere Lucrarea specială a Duhului Sfânt în Mirungere Semnificația actului văzut al Mirungerii	2	3
4	Dumnezeiasca Euharistie	Legătura dintre cele trei Taine de înțiere	2	4

		Prezența reală a trupului și sângelui Domnului în Euharistie Temeiuri biblice și patristice Euharistia ca jertfă și ca Taină		
5	Taina Mărturisirii	Instituirea Tainei și practicarea sa de la începutul Bisericii Elementele constitutive și fazele Tainei	2	5
6	Taina Hirotoniei sau a Preoției	Preoția nevăzută a lui Hristos, izvorul preoției văzute din Biserică Instituirea Preoției și existența celor trei trepte în Noul Testament Suceșiunea apostolică	2	6
7	Taina Nunții	Căsătoria ca legătură indestructibilă dintre bărbat și femeie	2	7
8	Taina Maslului	Sensul suferinței în creștinism Definiția și scopul principal al Tainei Maslului Taina solidarității umane în suferință	2	8
9	Ehatologia (I)	Învățătura creștină despre moarte și	2	9

		nemurirea sufletului Judecata particulară și consecințele ei pentru starea sufletelor. Rugăciunile pentru cei adormiți în Domnul		
10	Eshatologia (II)	Eshatologia universală. Sfârșitul chipului actual al lumii și desăvârșirea ei. Semnele sfârșitului Chipul înnoit al lumii. Parusia sau a doua venire a Domnului	2	10
11	Eshatologia (III)	Învierea morților. Natura trupurilor înviate Judecata universală sau obștească și viața veșnică	2	11
12	Locul ortodoxiei în comunitatea ecumenică	Una Sancta Catholica Pentaria Ortodoxia și Catholicismul latin Ortodoxia și protestantismul european	2	12
13	Teze Ecleziologice Cu Implicații Ecumenice	Viziunea unității văzute, istorice Vestigia Ecclesiae	2	13

		„Limitele” Bisericii Iconomia ca tipologie ecumenică Receptarea convergențelor teologice rezultate din dialogule ecumenic Uniatismul Folosirea „ritului bizantin”		
14	„ Sobornicitatea deschisă ” ca tipologie ecumenică- viziunea părintelui profesor Dumitru Stăniloae”	Contextul actual. Ortodoxia și mișcarea ecumenică Fundamentele biblice ale Bisericii Universale. 1.Învățătura Apostolilor- infinitul progressus in idem 2.Koinonia- caracteristică promordială a Bisericii 3.Frangerea pâinii-Taina unității eclesiale 4.Rugăciuni pentru unitate	2	14

8.2. Seminar

Nr. crt.	Tema	Conținut	Nr. ore	Săptămâna
1.	Înțelesul și numărul Sfintelor Tainelor	Biserica primară, Sfântul Dionisie Areopagitul,	2	1-2

		Sfântul Ioan Damaschin, teologi contemporani; sacramentum și mysterion		
2	. Apa primordială și apa bapțială	Comentarii, documentare științifice, referințe patristice și contemporane	2	3-4
3	Semnificația Sfintelor Taine de inițiere	Sfântul Nicolae Cabasila, Viața în Hristos	2	5-6
4	Aspecte ale teologiei sacramentale catolice contemporane	Documente conciliare și rezultate ale dialogurilor teologice	2	7-8
5	Sfintele Taine din perspectivă protestantă	Texte și comentarii la documentele Comunității Bisericilor Protestante din Europa, semnată de Acordul de la Leuenberg (1973)	2	9-10
6	Documentul BEM (Lima, 1982)	Text și răspunsurile oficiale ale Bisericilor Ortodoxe și Romano- Catholică	2	11-12
7	Eshatologie- învățături greșite	Apocatastază, Purgatoriu, milenarism, ș.a.	2	13-14

8.2. Bibliografie

1.Pr.Prof.Dr.Dumitru Stăniloae, *Teologia Dogmatică Ortodoxă* (București, 2003, 3 vol.; reed.),
2.Prof.Nicolae Chițescu, Pr.Prof.Isidor Todoran, Pr.Prof.I.Petreuță, *Teologia Dogmatică și Simbolică* (2 vol., ed.a II-a, Cluj Napoca, vol.1, 2004, vol.2, 2005),
3. Pr.Prof.Dr.Ion Bria, *Tratat de Teologie Dogmatică și Ecumenică* (București, 1999),ed II Sibiu 2009
4.Panayotis Nellas, *Omul-animal îndumnezeit* (Sibiu, 1999),
5.Nikos Matsoukas, *Teologie Dogmatică și Simbolică II, Expunerea Credenței Ortodoxe* (București, 2006),
6.Paul Evdokimov, *Ortodoxia*, București, 1996
7.Karl C.Felmy, *Dogmatica experienței ecleziale*, (Sibiu,1999)
8.J.C.Larchet, *Teologia bolii*, Sibiu, 1999
9.Idem, *Terapeutică bolilor mintale*, București, 1992, reed.2008
8.Pr.N.Moșoiu, *Îndrumar bibliografic pentru cursul de Teologie Dogmatică Ortodoxă și prelegeri (...)* (Sibiu,2006, biblioteca Facultății, disponibil și în forma electronică)
9. Nicolae Moșoiu, *Taina prezenței lui Dumnezeu în viața umană. Viziunea creatoare a Părintelui Profesor Dumitru Stăniloae*, Ed. Paralela 45 2002, re-editată Ed. Astra Museum 2016,

10. Pr.conf.dr.Nicolae Moșoiu, *Hermeneutica ortodoxă ca dezvoltare teologică în Tradiție*, Ed. Astra Museum, Sibiu , 2013

11..Idem, (autor coord.), *Elemente de istorie, doctrină și practică misionară- o perspectivă ecumenică*, Ed. Universității “Lucian Blaga” din Sibiu, 2006

11. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Posedarea unei percepții creștine sănătoase asupra lumii, vieții și istoriei;
- Pregătirea temeinică pentru activitatea pastoral –misionară preoțească în țară și diaspora
- Cunoașterea temeinică a învățaturii de credință cu scopul predării acesteia în învățământul de stat, în spiritul dialogului și deschiderii față de cei de diferite confesiuni, religii sau fără apartenență religioasă.

12. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<i>Evaluare finală</i>	<i>Examen scris urmat de evaluare frontală/orală pe baza unui subiect extras de student</i>	70%
	<i>Prezenta curs minim 75%</i>	-	-
10.5 Seminar/laborator	<i>Verificare pe parcurs</i>	-	-
	<i>- Activitate la seminar</i>	<i>Elaborarea unei lucrări caracteristice cercetării și redactării științifice</i>	30%
	<i>Prezenta seminar minim 85%</i>	<i>Implicare în dezbateri</i>	10%
10.6 Standard minim de performanță:			
Cunoașterea și prezentarea clară a învățaturii de credință a Bisericii Ortodoxe. Posedarea cunoștințele de bază ale doctrinei creștine comparate			

Data completării
15.09 .2018

Semnătura titularului de curs

Semnătura titularului de seminar

Data avizării în catedră

Semnătura director de departament

.....